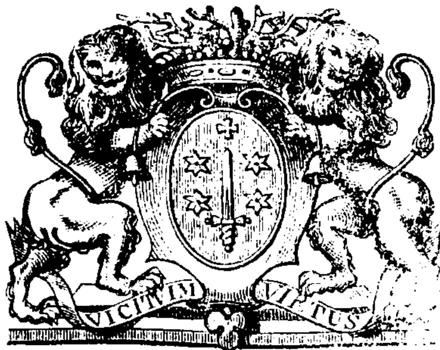
A°. 1863 | Opregte Woensdagsche | N°. 254.

HAARLEMSCHE COURANT

van 28 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 26 October.

Volgens *l'Europe*, is de Conferentie van duitsche ministers omtrent deze vier punten tot een besluit gekomen: „1° Het Weener Kabinet zal het eerste zijn, hetwelk aan de pruissische Regering een antwoord zal doen toekomen; 2° De andere duitsche Kabinetten zullen het antwoord van Oostenrijk elk afzonderlijk ondersteunen; 3° De Vorsten, die te Frankfort het ontwerp tot hervorming van het Duitsch-Verbond onderteekend hebben, zijn gehouden om die taak met onveranderlijke getrouwheid ter harte te blijven nemen en doen dit ook feitelijk; 4° De drie tegen-voorstellen, eerst door de pruissische ministers in hun schrijven aan den Koning op den voorgrond geplaatst, en daarna door den Koning zelven in zijn antwoord aan de Vorsten plegtig voorgedragen, zijn onaannemelijk en kunnen in geen geval tot uitgangspunt voor verdere onderhandelingen dienen."

Dit stemt overeen met hetgeen door de Weener *General-Correspondenz* in algemeene bewoordingen is opgegeven geworden als het doel der Neurenburger bijeenkomst: „Wij meenen de verzekering te kunnen geven, dat de zamenkomst te Neurenberg ten oogmerk heeft het voorbereiden van een antwoord, aan Pruissen te geven door die Staten, die verklaard hebben gunstig gestemd te zijn ten aanzien van het Frankforter hervormings-ontwerp."

De duitsche Regeringen, door welke deelgenomen wordt aan de Neurenberger Conferentie, zijn vertegenwoordigd als volgt: Saksen door den heer *von Beust*, Beijeren door den heer *von Schrenk*, Hannover door graaf *Platen*, Wurtemberg door den heer *von Hügel*, Hessen-Darmstadt door baron *Dalwigk*, Nassau door prins *Wittgenstein*, Saksen-Koburg door den heer *von Seebach*, Saksen-Meiningen door den heer *von Krosigk*, Lippe-Schaumburg door baron *von Lauer*, Hessen-Kassel door den heer *Abé* en Oostenrijk door graaf *Rechberg*.

— Den 21sten is er in het oostenrijksche Huis der Afgevaardigden eene levendige discussie gevoerd over de regten van den Rijksraad met betrekking tot het heffen van belastingen. Met bijna eenparige stemmen is bij die gelegenheid het beginsel aangenomen, dat de Kamer geroepen is om elke nieuwe belasting afhankelijk te maken van hare goedkeuring Bij de debatten is het gebleken, dat het oostenrijksche ministerie het te dezen aanzien volkomen eens is met de Kamer. „Wilde de heer *von Bismarck* dit voorbeeld volgen (zoo schrijft naar aanleiding van deze gebeurtenis de Weener *Botschafter*), dan ware het pruissische constitutioneele conflict opgelost en geheel Pruissen zou zich daarover hartelijk verheugen."

— Het denkbeeld eener in 1866 in de oostenrijksche hoofdstad te houden internationale tentoonstelling wordt te Weenen niet losgelaten. Intusschen is graaf *Wickenburg*, tot wiens departement, als minister van Koophandel, deze aangelegenheid behoorde, op zijn verzoek eervol door den Keizer ontslagen. Of hij al dan niet een opvolger bekomen zal, is nog onzeker; en even onzeker is het, of de toekomstige minister van Koophandel, wie hij dan ook zijn moge, met het plan dier tentoonstelling in de zelfde mate ingenomen zal zijn als graaf *Wickenburg* dit was.

Uit het aan dien reeds bejaarden en buiten zijne schuld weinig werkzamen bewindsman verleende ontslag neemt de *Ost-Deutsche-Post* aanleiding om te klagen over de gebrekkige inrigting van het ministerie van Koophandel in het algemeen. Aangezien de tol-zaken behandeld worden door de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Financien, de consulaatschappen onder het toezigt van den minister van Buitenlandsche Zaken staan, de openbare wegen door den minister van Binnenlandsche Zaken beheerd worden, en de telegrafen te gelijk met het postwezen tot het departement van den minister van Financien behooren, zoo heeft de minister van Koophandel (zegt het genoemde blad) in den grond der zaak niets wezenlijks te doen, en is hij weinig meer dan de officiële eere-president van een twaalftal Kamers van handel en nijverheid. Het zou dus zeer te wenschen zijn, dat men de plaats van graaf *Wickenburg* òf onvervuld liet, òf dat men de door hem waargenomene betrekking verhief tot den rang, dien zij in het zamenstel der oostenrijksche Regering waardig is te bekleeden.

— Een telegrafisch berigt uit Bucharest, gedagteekend van eergisteren, houdt in, dat Prins *Cousa* een nieuw ministerie met de leiding der openbare zaken belast heeft, en dat de moldavo-wallachysche Kamer binnen zeer korten tijd zal bijeengeroepen worden.

— De Senaat van Frankfort heeft aan het Wetgevend Ligchaam der vrije stad de rekening der bij het jongste Vorsten-congres gemaakte onkosten voorgelegd. Zij bedraagt in het geheel 51,314 fl.

— De uitgever *Hirzel*, te Leipzig, heeft bekend gemaakt, dat het groote duitsche woordenboek der gebroeders *Grimm* stellig voltooid zal worden. Die taak is toevertrouwd aan dr. *Hildebrand*, te Leipzig, en aan prof. *Weigand*, te Giessen.

PARIJS, 25 October.

Het oppositie-blad *le Phare de la Loire* heeft in de kieswet van Frebruarij en Maart 1849 eene bepaling ontdekt, die waarschijnlijk tot nieuwe moeijelijkheden aanleiding geven zal, wanneer in het Wetgevend Ligchaam de geloofsbrieven der leden zullen moeten onderzocht worden. Onder de nieuwgekozenen, die tot de regeringspartij behooren, en die dan ook aan den invloed der Regering in de departementen hunne verkiezing hebben te danken gehad, bevinden zich namelijk een vier- of vijftal vermaarde bankiers en industriëlen, mannen, die in alle gouvernements-leverancien van den laatsten tijd, in alle spoorweg-ondernemingen en andere openbare werken betrokken zijn geweest en nog op dit oogenblik betrokken zijn. Thans doet zich de vraag op, of de verkiezing van deze heeren als wettig kan beschouwd worden. Volgens art. 81 der genoemde kieswet, waren van de betrekking van Volksvertegenwoordiger uitgesloten, vooreerst, alle personen, die door het gouvernement belast waren met het doen van eenige leverancie of het uitvoeren van eenig openbaar werk, en ten andere alle directeuren en administrateuren van spoorwegen. De heer *Billault*, destijds lid van de Volksvertegenwoordiging en in die betrekking aanbevelend verslaggever van de kieswet van 1849, deed het in zijne redevoering uitkomen als eene zaak van veel gewigt, dat dit artikel zou aangenomen worden. De kieswet van 1852, waaronder de tegenwoordige Gedeputeerden gekozen zijn, heeft die van 1849 alleen in zoo ver opgeheven en afgeschaft als hare bepalingen tegen de nieuwe wet indruischten. Er is in de wet van 1852 niets, waarmede art. 81 der wet van 1849 zou moeten geacht worden onvereenigbaar te zijn, en het zal derhalve te bezien staan, hoe de Regering het zal aanleggen om de geloofsbrieven der door haar zelve ondersteunde financiële sommiteiten te doen goedkeuren door het Wetgevend Ligchaam. Behalve door *le Phare de la Loire* wordt aan de discussie over dit onderwerp ook deelgenomen door *le Temps*, *le Monde* en *le Siècle*.

— De twee laatstgenoemde bladen deelen uit den russischen *Invalide* eene van 29 Augustus dezes jaars gedagteekende circulaire van den generaal *Annenkoff* mede, waarbij de reeds vroeger genomene maatregelen tegen de opstandelingen, voornamelijk wat betreft het verbeurd verklaren hunner goederen, overeenkomstig eene door den generaal bekomen magtiging van den Czaar, nog zeer aanmerkelijk verzwaard geworden zijn. Vooral *le Siècle* is verontwaardigd over deze circulaire. *Le Monde* deelt tevens onder hare poolsche nieuwstijdingen mede, dat de generaal *Annenkoff* op zijn herhaald verzoek door Keizer *Alexander* ontheven is van zijn commando. Hij zal daarin opgevolgd worden door den generaal *Timaszeff*.

— Schier alle Parijsche hoofdorganen nemen heden een correspondentie-artikel van het pruissische regeringsblad de *Norddeutsche-Zeitung* over, volgens hetwelk de oostenrijksche Aartshertog *Ferdinand Max*, in eene particulier onderhoud met de deputatie van mexicaansche Notabelen, aan deze heeren de stellige verzekering zou gegeven hebben van zijn voornemen om de Kroon van Mexico te aanvaarden, mits Keizer *Napoleon* zich wilde verbinden om ook de stad Guadalaxara door fransche troepen te doen bezetten. De tegenstanders der mexicaansche expeditie hier te lande doen opmerken, dat deze wensch van den Aartshertog zonderling afsteekt bij hetgeen in *le Pays*, *la Patrie*, *la France* en andere half-officiële bladen schier dagelijks verhaald wordt van de geestvervoering, waarmede de groote meerderheid der Mexicanen het nieuwe Keizerrijk begroet. Zij voegen er bij, dat, indien er voor elke stad van gewigt in Mexico, ten einde haar te bewegen om zich voor den Aartshertog te verklaren, een fransch garnizoen vereischt wordt, de door den Aartshertog verlangde 20,000 man Franschen weldra zullen bevonden worden onvoldoende te zijn om de veiligheid van zijne Kroon te waarborgen.

— Het *Journal des Débats* behelst, van de hand van den heer *Saint-Marc-Girardin*, een artikel tegen het pruissische ministerie *Bismarck* en met name tegen de door dit Bewind genomene maatregelen ten aanzien van de landsambtenaren, die bij de aanstaande verkiezingen voor het Huis der Afgevaardigden zullen blijken hunne stemmen gegeven te hebben aan candidaten der oppositie. De heer *Girardin* is van oordeel, dat er op dit oogenblik in Pruissen, door toedoen van de Regering zelve, eene noodlottige vereenzelviging plaats heeft van de begrippen Regering en Staat. Al degenen, zegt hij, die van staatswege aangesteld zijn en bezoldigd worden, zijn wel dienaren van den Staat, maar daarom nog geene dienaren van de Regering, en het is een onbetamelijke eisch om van alle ambtenaren zonder onderscheid, omdat zij een gedeelte van hun leven en van hunne krachten verpand hebben aan den Staat, nu ook te vergen, dat zij met lijf en ziel zullen toebehooren aan de ministers.

— In de plaats van den heer *Dubreuil*, bevorderd tot aartsbisschop van Avignon, is door den Keizer tot bisschop van Vannes benoemd de abt. *Gazailhan*.

— Ook de bisschop van Faenza heeft thans eene circulaire uitgevaardigd tegen het werk van den heer *Renan*. „Dit boek (zegt *le Monde*) heeft de eer van zoo wel buiten Frankrijk als in Frankrijk al de bekrompene en booze hartstogten der halfgeleerden en der onkundigen gaande te maken." *Le Monde* laat er zich niet over uit (zegt *le Siècle*), of onder deze hartstogten ook die van den bisschop van Faenza begrepen zijn.

PARIJS, 26 October.

Het jongst verschenen nummer van *le Mémorial Diplomatique* behelst uittreksels uit twee brieven van den minister *Drouyn de Lhuys*, betreffende de onderhandelingen der mogendheden over de poolsche kwestie. Van die brieven is de eene gerigt aan baron *Gros*, gezant te Londen, de andere aan hertog *de Grammont*, gezant te Weenen. Zij voeren de dagteekening van 20 en 21 Junij dezes jaars, en hebben derhalve weinig belang voor de kennis van den stand der zaak op het tegenwoordige oogenblik. Desniettegenstaande trekt dit tweevoudig schrijven van onzen minister van Buitenlandsche Zaken in sommige opzigten de aandacht. Er blijkt uit, dat Frankrijk reeds vier maanden geleden aan Oostenrijk alle mogelijke waarborgen aangeboden heeft, voor het geval, dat deze mogendheid, ten gevolge van eene minder vriendschappelijke betrekking tot Rusland, in ongelegenheid komen mogt. Te dezen aanzien zijn de openbaar gemaakte brieven eene regtvaardiging van de afwachtende staatkunde, waartoe Frankrijk zich in de poolsche aangelegenheid voor het oogenblik bepaalt. *Le Mémorial* maakt van de zich aanbiedende gelegenheid gebruik om eenige woorden van berisping aan Oostenrijk en vooral aan Engeland toe te voegen. „Engeland (zoo zegt het orgaan van den heer *Drouyn*) neemt steeds het voorkomen aan, als wenschte het, de oorlogzuchtige opwellingen van Frankrijk aan banden te leggen, en echter ontziet het zich niet om met zijne brand-nota's en verdere depeches een oorlog aanteblazen, waarvan het blusschen door Groot-Brittannie overgelaten wordt aan anderen."

— De *Moniteur* behelst een uitvoerig verslag van den staat, waarin de fransche troepen, bij hunne komst te Mexico, de aldaar voorhandene werkplaatsen der artillerie aangetroffen hebben. Bij gelegenheid van zijnen aftogt uit de hoofdstad had *Juarez* deze inrigtingen, voor zoo ver zulks mogelijk was, onbruikbaar doen maken. De machinen had hij deels aan stukken doen slaan, deels uit elkander doen nemen, of ook wel met zich mede gevoerd. Al deze werkplaatsen, met name de kanongieterij en de percussions-fabriek, zijn door de Franschen thans weder in orde gebragt. Het voornemen der fransche bevelhebbers is om, met behulp van een en ander, het nieuwe mexicaansche leger te voorzien van het benoodigde oorlogs-materieel.

— Drie leden van de mexicaansche deputatie van Notabelen, en daaronder *P. Miranda*, zijn gisteren avond naar Rome vertrokken.

— In de plaats van den vice-admiraal *Bonard*, aangesteld tot maritime prefect van Rochefort, is tot gouverneur van Cochin-China benoemd geworden de contre-admiraal *de la Grandière*.

— Eerstdaags wordt te Compiègne verwacht Koning *Leopold* van Belgie. Z. M. moet voornemens zijn om, terugkeerende van H. D. uitstapje naar Italie, een bezoek te brengen aan het fransche Hof.

— De gezamenlijke bakkers te Tonnerre zijn door de regtbank aldaar veroordeeld geworden tot verschillende geldboeten, omdat zij zich onder elkander verbonden hadden, geen brood te verkoopen onder den dusgenaamden officieusen prijs.

LONDEN, 26 October.

De berigten uit Nieuw-York, tot en met den 17den dezer maand, komen neder op het navolgende: „De generaal *Rosencrantz* is in de positie van Chattanoga, in Tenuessee, zoo goed als geblokkeerd. — De generaal *Bragg* heeft zich bij magte gerekend om het corps van den generaal *Longstreet*, 't welk hem gewigtige diensten had bewezen, naar het leger van den generaal *Lee* aan de Rapidan terug te zenden, waartoe hij den spoorweg met vrucht heeft kunnen bezigen. Zoodra de laatstgenoemde deze versterking had erlangd, heeft hij den regter flank van het leger der Federalisten, onder den generaal *Meade*, bedreigd, en is deze te rade geworden om, in stede van zijnen tegenstander het hoofd te bieden, met overhaasting terugtetrekken, en daarbij levensmiddelen en krijgsbehoeften achtertelaten. Volgens de jongste berigten, stond de generaal *Maede* te Fairfax, een paar uren gaans bezuiden de Potomac en bevond zich de generaal *Lee* in de positie van Bullrun. Men was in Nieuw-York niet gerust, om dat, indien een nieuw gevecht in dat oord ten nadeele der Federalisten mogt uitvallen, Washington indedaad bedreigd zou kunnen worden."

BRUSSEL, 26 October.

Koning *Leopold* is in den loop van den 20sten dezer aangekomen op het landgoed, 't welk hij bij Bellaggio aan het meer van Como bezit. Het daar ter plaatse bestaande muziek-corps heeft den Monarch feestelijk verwelkomd. Z. M. was zeer welvarend en vergezeld door een zoo talrijk gevolg, dat men voorzag, dat hij daar gedurende een geruimen tijd zijn verblijf zou houden.

— Dezer dagen is te Parijs in 't licht verschenen eene brochure van den heer *Chantrel*, een der redacteuren van de ultramontaansche *Monde*, betreffende de werkzaamheden van het Congres te Mechelen. In het *Journal de Bruxelles* wordt aangemerkt, dat dit geschrift zeer zeker veel goeds behelst, maar dat de schrijver den graaf *de Montalembert* miskent en zeer ten onregte het door dien redenaar te Mechelen gesprokene met hartstogtelijkheid veroordeelt. Die van het *Journal de Bruxelles* begrijpen zeer wel, dat men niet in alles instemt met de gevoelens van dien uitstekenden redenaar; maar het verwondert hen, dat een verstandig katholiek, als had er een schandaal plaats gehad, zich bedroeft over eene rede, „die de glorievolle kroon op het werk van het Congres heeft gezet en den luister van die vereeniging heeft uitgemaakt."

— De te Londen uitkomende *Observer* meldt, dat de Prinses *van Wales* hare bevalling te gemoet ziet in de maand Maart aanstaande; dat de gezondheid der Vorstin niets te wenschen overig laat, en de britsche natie grond heeft om zich te verheugen in het vooruitzigt, dat de souvereiniteit van H. M. Koningin *Victoria* in regtstreeksche linie zal voortduren.

's GRAVENHAGE, 27 October.

Uit het voorloopig verslag, wegens het onderzoek van het *achtste* hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1864, de kosten van het leger betreffende, blijkt, dat verscheidene leden zich weder tegen het hooge cijfer van deze begrooting hebben verklaard, en eene som van 12 à 13 millioen voor dit onderwerp

als te zwaar voor onze financiële krachten hebben aangemerkt. Deze leden hebben gewezen op het bedrag van nog geen 10½ millioen, 't welk vroeger door een bewindsman als volstrekt noodig is voorgedragen. Daarop is geantwoord, dat, indien deze minister zich thans met het beleid der zaken moest belasten, hij zich geenszins daarmede verantwoord zoude rekenen; dat sedert door de Staten-generaal het ration brood voor den soldaat is vermeerderd; dat ter ontlasting van de gemeenten de kosten der kazernering op den Staat zijn gelegd; dat voor alle behoeften prijsverhooging plaats vindt; dat men niet telkens op het cijfer kan terugkomen, zonder aan de weerbaarheid des lands en aan de inrigting van het leger tekort te doen.

Andere leden, welke zich geenszins tegen het bedrag van het eindcijfer verklaarden, vermeenden echter, dat ook met dit bedrag het doel niet werd bereikt, omdat de miliciens te korten tijd in den wapenhandel werden geoefend om goede soldaten te kunnen worden; en dat te meer, vermits het aantal der vrijwillig dienende manschappen niet meer dan 15,500 man bedroeg.

Meer algemeen is de bedenking gemaakt, dat de begrooting geen bewijs oplevert van het streven naar bezuiniging; bijvoorbeeld door het opruimen van nuttelooze vestingen; dat zij wel *f* 50,000 lager is dan die voor 1863, maar dat deze vermindering slechts als schijnbaar moet worden geacht, vermits uitgaven, die later zullen blijken noodzakelijk te zijn, slechts zijn uitgesteld. Men rekende, dat daardoor een bedrag van *f* 340,000 op volgende begrootingen zou moeten worden gebragt. Men deed ook opmerken, dat op de onderwerpelijke geenszins *f* 200,000 waren verlangd voor den bouw eener kazerne te Amsterdam, even als op die voor 1863. — Waarom (is in eene der afdeelingen gevraagd) zal men, nu de minister van Financien erkent, dat de staat der geldmiddelen gunstig is, niet al de uitgaven op de begrooting brengen, die tot beveiliging des lands noodzakelijk zijn, en aan welke de Staten-generaal, door de aanneming van de begrooting van den minister *de Casembroot* indedaad hun zegel hebben gehecht?

De aanschrijving van den minister, betreffende de officieren, die als schrijvers in militaire aangelegenheden optreden, is ter spraak gebragt. Vrij algemeen is gezegd, dat die handelwijze niet kon worden goedgekeurd, en er waren leden, die verklaarden, dat zij in hun vertrouwen op dien bewindsman waren geschokt. In elk geval is de vorm der circulaire afgekeurd, en heeft men begrepen, dat, ofschoon in openbare geschriften een toon was aangeslagen, welke onbehoorlijk kon worden genoemd, het niet volstrekt noodig is geweest, in dezen op de wet der krijgstucht te wijzen. Sommige leden zijn verder gegaan en hebben beweerd, dat de officier ook staatsburger is, en als zoodanig in drukpers-zaken aan de algemeene wet is onderworpen.

Op het dragen van wapenen buiten dienst is aanmerking gemaakt. Men heeft daarop geantwoord, dat de militair, met mouwvest en politie-muts, reeds geene wapenen draagt, maar dat men den soldaat in tenue kwalijk zijn wapen kan onthouden; dat daardoor de zoo wenschelijke aanwerving van vrijwilligers zeker niet zou worden bevorderd.

Algemeen is op eene wet op de inkwartieringen en de militaire transporten aangedrongen. Men heeft verlangd te vernemen, of het Napoleontische dekreet van 1808 op de transporten, 't welk, volgens een vroegeren minister, ongelegenheid zou kunnen baren, nog wordt toegepast.

Ten aanzien van de bijzonderheden is aangemerkt, dat de bezoldiging van sommige ambtenaren bij het dep. van Oorlog niet in verhouding staat tot die van dergelijke in andere departementen. Men verlangt, dat daarin, even als bij het dep. van Marine, zal worden voorzien.

Men is beducht, dat, zoodra de bestaande wet op de militie volledig in werking zal zijn, en elk bataillon 1000 man zal tellen, de kaders te gering zullen worden bevonden, en des te meer, vermits men twee sergeanten en twee korporaals van elke compagnie aan de schutterijen zal moeten afgeven. Eenige leden hebben het wenschelijk geacht om de garnizoenen der infanterie zoo veel mogelijk te concentreren, ook in het belang van de oefening der kaders, als de miliciens met verlof worden ontslagen, welke kaders veelal nog te jong zijn om geene oefening te behoeven. — De toelage aan de officieren, te Amsterdam in bezetting, heeft geenen algemeenen bijval gevonden.

Het nut der Koninklijke Militaire Academie is bestreden en verdedigd. Men heeft doen opmerken, dat het altijd belangrijk is officieren te hebben, welke eene wetenschappelijke vorming hebben erlangd, terwijl de opleiding te Breda geen volstrekt vereischte is tot het erlangen van de betrekking van officier, en welligt de helft der bij de infanterie dienende officieren hunne opleiding bij de corpsen hebben verkregen.

Betreffende het materieel der artillerie, heeft men opgemerkt dat het Rijk eerlang in het bezit zal zijn van 175,000 getrokken geweren; dat het belangrijk kan zijn, dat daarvan een deel aan de schutterij worde afgegeven, en dat daarvan tot dus ver niet is gebleken.

Ten aanzien van het materieel der genie is twijfel geopperd, of het stelsel van verdediging van het comité van defensie nog onveranderd moet worden gevolgd. De aanleg van een werk te Elden is niet algemeen goedgekeurd, en als onvoldoende beschouwd, zoo lang er voor de verdediging der Over-Betuwe geen bruggenhoofd te Pannerden aanwezig is. Veel liever zou men de werken ter inundatie voor de Grebbe-linie verbeterd zien, in welk geval men veilig van den IJssel zou kunnen terugtrekken. Vele leden verlangen altijd het sloopen van vestingen, die als nutteloos worden beschouwd, als die aan den IJssel, Bergen op Zoom, Breda, Venlo en Maastricht. Enkele leden verlangen te weten, of de Staat tot het behouden van Maastricht als vesting gebonden is.

Door een der leden, den heer *Storm*, is eene nota ingediend, ernstige bedenkingen inhoudende op de remonte, en het bestand der paarden bij het leger, en op het materieel der genie. Daarin wordt van den minister verlangd een gemoedelijk antwoord op de vraag, of de werken van Deventer en Zutphen indedaad de eigenschappen opleveren, die bruggenhoofden moeten kenmerken? Ook wordt daarbij aangemerkt, dat op sommige punten zeer dringend verbetering wordt gevorderd, vooral sedert de invoering van het getrokken geschut, en wordt twijfel geopperd, of men bij het hoog bestuur van het krijgswezen wel van het gewigt dezer zaak doordrongen is.

— Bij besluit van 24 Oct., heeft Z. M., als blijk van zijne goedkeuring en tevredenheid verleend: 1° de bronzen medaille, ingesteld bij kon. besluit van 22 Sept. 1855, en een loffelijk getuigschrift aan *D. Goudsbloem*, sergeant-scheepstimmerman van het corps pontonniers, wegens het met levensgevaar redden van twee kinderen uit de hoofdgracht buiten de Vischpoort te Zutphen op den 11den Sept. 1863; 2° eene gratificatie van tien gulden en loffelijk getuigschrift aan *J. Braun* te Breda, wegens het met levensgevaar redden van een kind uit de haven aldaar op den 31sten Aug. 1863.

— Bij kon. besluit van 25 Oct. is aan *O. M. N. H. W.* baron *de Loë d'Imstenraedt*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als burgemeester der gemeente Mheer, en is tot burgemeester dier gemeente benoemd *H. A. Ernon*.

— Op den feestdag van den 17den November aanstaande zal het koninklijk paleis op eene schitterende wijze worden verlicht, en zullen ook de paleizen van de overige leden van het koninklijk gezin prachtig worden geïllumineerd.

HAARLEM, 27 October.

Telegrafische Berigten.

PARIJS, 26 October. De Keizerin wordt heden te Toulon gewacht.

La France beklaagt zich over de weifeling van Oostenrijk en Engeland, betreffende de poolsche zaak. Dat blad verzekert, dat de Keizer zijne bedoelingen en voorwaarden, om gemeenschappelijk en daadwerkelijk op te treden, bepaald heeft kenbaar gemaakt, en nu moet afwachten, in hoe ver men te Weenen en te Londen daarmede zal instemmen. Men zegt, dat de heer *Fould* heeft aangekondigd, dat de begrooting, ook met de kosten der mexicaansche expeditie, een belangrijk overschot zal opleveren. Volgens *le Temps*, zal de Koningin van Spanje worden uitgenoodigd om tegen het voorjaar herwaarts te komen. — De maarschalk *Niel* begeeft zich, belast met eene buitengewone zending, naar Petersburg.

BERN, 26 October. De verkiezingen zijn, zoo ver bekend is, in liberalen zin uitgevallen.

MADRID, 26 October. De Keizerin zal te Valencia eene jagtpartij bijwonen. — De constitutionele oppositie zal geen candidaat voor het voorzitterschap der Gedeputeerden stellen.

TURIN, 26 October. De heer *Latour d'Auvergne* is te Rome aangekomen. De pauselijke Regering heeft de regten op den invoer van voorwerpen van handel en verbruik aanmerkelijk verminderd.

NIEUW-YORK, 17 October. Van regeringswege is bekend gemaakt, dat de generaal *Lee* de Potomac niet is overgetrokken. De president *Lincoln* heeft 300,000 vrijwilligers opgeroepen. — Agio van het goud 49¾ pc.

MARSEILLE, 27 October. Van den 24sten wordt uit Napels gemeld, dat het italiaansche eskader van verschillende punten bijeengeroepen is om deeltenemen aan de door den Koning verlangde revue. *Victor Emmanuel* zal bij de opening der Kamers te Turin, bepaald op 20 November aanstaande, tegenwoordig zijn.

Uit Rome wordt geschreven, dat kardinaal *Antonelli* met het fransche gezantschap wenscht te onderhandelen over het verminderen der briefporten voor buitenlandsche brieven. De vermindering binnenslands zal eerlang ingevoerd worden. Te Rome worden verwacht de Koningin-moeder van Napels, de Hertogin *van Leuchtenberg* en de Prins *van Wales*.

PARIJS, 27 October. Het is onjuist, dat de maarschalk *Niel* belast zou zijn geworden met eene zending naar Petersburg.

De Keizerin is heden te Valencia scheep gegaan, ten einde naar Frankrijk terugtekeeren. De ambassadeur *Barrot* is zijnerzijds teruggekeerd naar Madrid.

La France meldt, dat er door de Russen belangrijke versterking naar Caucasie gezonden is. Het observatie-eger in Bessarabie heeft eene aanzienlijke vermeerdering van manschappen ondergaan.

De minister *Drouyn de Lhuys* heeft gisteren met den Keizer gearbeid.

Le Nord heeft brieven uit Petersburg ontvangen, waarin gezegd wordt, dat de generaals *Muravieff* en *Annakoff* aandringen op hun ontslag, doch dat men nog niet weet, door welke andere officieren zij zullen vervangen worden.

Den 19den dezer hield de Alg. Vereeniging voor bloembollen-cultuur te Haarlem hare algemeene najaars-vergadering. Uit de alstoen goedgekeurde rekening bleek, dat een saldo in kas is van *f* 603,42⁵. Na de plegtige uitreiking der medailles aan de bekroonden op de voorjaars-tentoonstelling, bragt de secretaris zijn jaarverslag uit, waaruit de gunstige toestand der vereeniging bleek, alsmede, dat Z. M. het beschermheerschap over haar had aanvaard, en dat de meeste leden van het Koninklijke Huis, de minister van Binnenl. Zaken, de commissaris des Konings in de provincie en de burgemeester van Haarlem als hare eereleden waren toegetreden. Nog werd *f* 300 uit de kas der vereeniging beschikbaar gesteld voor eene in 1865 te houden internationale tentoonstelling van horti-cultuur en aanverwante vakken, waartoe het voornemen bestaat.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 27 October. Den 26sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Sippe Visser*, de Jonge en de stoomb. *Diana*, beide van Londen; *Hippel* en *Minerva*, beide van Koningsbergen.

UITGEZEILD: *Provincie Overijssel*, Gruppelaar, Dundee. Wind z.

Den 26sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Cornelia*, Middell. zee; *Mary*, Potter, Wick; *Sarah*, Beaumont en *Oscalis*, Daw, beide van Boness; de stoomb. *Osborne*, Leith; *Swallow*, Hull; *Catharina*, Douwes, St. Petersburg; *Odin*, Rolfsen, Umea, na op strand gezeten te hebben; *Otto*, Erichsen, Stokholm; *Klinteberg*, Larsen, Heiligenhaven.

UITGEZEILD: *Betty*, Schmidt en *Neptunus*, Wulff, beide naar Newcastle; *Betsy*, Oehman, Giffle; *Odin Catharina*, Movig, Frederikstad; *Lessing*, Meentzen, Bremen. Wind z. z. o.

Den 26sten dezer te **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: *Albion*, Wrangel, Frederikstad; en uitgezeild: *Vereeniging*, de Jongh, Suriname.

Voor 26 Sept. op Java binnengekomen: *Anna Digna*, Ouman, *Susanna Elizabeth*, Ouwehand en *den Elshout*, Akkerman, alle 3 van Amsterdam; *Jan Daniel*, Zweede, *Nova Zembla*, Mammes, *Hugo Grotius*, Vogelesang en *Zephir*, Schey, alle 4 van Rotterdam; *Koerier*, Carst en *Jacoba Cornelia*, Ets, beide van Melbourne; *H. Liduina*, van Brink en *Nederwaard*, Tergast, beide van Hongkong; *van der Palm*, van Katwijk, Macao; *Wilhelmina Johanna*, Andersen, Bangkok; *zes Gezusters*, Rutgers, Singapore.

AMSTERDAM, 27 October. Heden is in Texel binnengekomen: *Magnet*, Londen; — en zijn uitgezeild: *Eduardo*, Napels; *Alexander*, *Elvira*, Newcastle; *Elisabeth*, Holmstrand; *Urania*, Stettin.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 26 October. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. was niet ruim aangevoerd en vond tot onveranderde prijzen koopers; goede en puike van *f* 8,50 tot *f* 9,40; mindere van *f* 7,75 tot *f* 8,25; in publ. veiling door het bestuur van den Wilhelminapolder 250 mud Zeeuws. *tarwe* à *f* 9,15, *f* 9,20 en 130 mud dito à *f* 8,75; Pools. en roode onveranderd; 128/129 p. witb. Pools. per 2400 kilo *f* 290; 127/128 p. dito per dito *f* 275; 129/130 p. Stettin per dito *f* 275; 129/130 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 270. *Rogge* als voren; n. Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 6 tot *f* 6,70; voorts 152/2 p. Dantz. *f* 190; 122/123 p. Champagne per 2250 kilo *f* 190; in publ. veiling 94 last (114/118 p.) Petersb. BS. *f* 151 à *f* 156; 102 last dito (116 à 118 p.) *f* 155, *f* 157 en 45 last dito (115 à 117 p.) *f* 145 à *f* 148, alles voetstoots. *Gerst:* n. Zeeuws. winter van *f* 4,50 tot *f* 5,75; dito zomer *f* 4,60, *f* 5,40. *Haver:* Inl. korte *f* 3, *f* 3,80; lange *f* 2,50, *f* 3,50. *Boekweit* op 140/2 p. n. Noord-Brab. *f* 185, *f* 190; Rijn per 2100 kilo *f* 185. *Erwten:* n. groene *f* 7, *f* 7,75; grootere en schokkers *f* 8,50, *f* 10,75; Geld. graauwe en capuc. *f* 9,50, *f* 10,75. In publ. veiling door het bestuur van den W. H. P. 140 mud *groene erwten* à *f* 7,35. *Boonen:* n. witte *f* 8, *f* 9,25; Walch. *f* 9,75, *f* 10; dito bruine *f* 7,50, *f* 9,50; Walch. *f* 10; dito paardenb. *f* 5,75, *f* 6,30. *Koolzaad* *f* 6 à *f* 12 lager zonder handel. *Lijnzaad:* in publ. veiling 93 last (104 à 107 p.) Petersb. BS. *f* 276, *f* 297; 89 last dito (104 à 106 p.) *f* 275, *f* 286. *Kanariezaad* *f* 9, *f* 11.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

27 *October* 1863. 4½ *ure.*

Thesaurie 3½ p	89⅝	¾	89¾
Kan. N.-Z. 3 „	85	—	—
Ned. Bank 4 „	183	—	—
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	62⅞	63	62 15/16
„ 3 „	75⅜	7/16	—
„ 4 „	98⅞	99⅛	98⅞
Amort. Sd. 3½ „	—	—	—
Hand. op resc.	—	—	—
„ cont. 4½ „	140¾	—	—
„ 1858 4 „	—	—	—
Aand. Holl. Sp.	—	—	—
Leen. „ 4½ p	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
Rijn Sp... 4½ „	—	—	—
„ 2 L. 4½ „	—	—	—
„ Shares..	—	—	—
Cent.-M. Aand.	49¾	—	—
„ Obl. *f*	125¾	126	—
BELGIE.			
Cert. A. B. 2½ p	—	—	—
„ *Roths.* 2½ „	56 5/16	⅜	—
FRANKRIJK.			
Cert...... 3 p	63¼	—	—
SPANJE.			
Oblig..... 2½ p	48 7/16	½	—
„ .... 3 „	54⅝	—	—
„ Bin. 3 „	51½	⅝	—
Amort. Schuld	—	—	—
Bew. Coup....	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig...... 3 p	47⅞	15/16	—
„ 56/62 3 „	47⅝	13/16	47 13/16
„ 1863 3 „	47 9/16	—	—
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 5 p	101	—	—
„ 28/29 5 „	—	—	—
Cert. 31/33 5 „	—	—	—
„ 1840 4 „	74¼	—	—
„ O.2.3.4.1.4 „	74½	⅝	—
„ 5 Leen. 4 p	—	—	—
Obl. 5 Ser. 5 „	81¾	—	—
„ 6 „ 5 „	89⅝	11/16	—
„ Hamb. 5 „	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	—	—	—
„ „ 3 „	56⅝	—	—
„ *Hope* 60 4½ „	89⅞	90	90
„ L. 62 5 „	89¼	5/16	89¼
Insch. Ass. 6 „	—	—	—
Cert. „ 6 „	—	—	—
Sp. A. vol. 5 „	196¾	197	196¾
„ „ 4 „	—	—	—
„ Hypot. 4½ „	—	—	—
POLEN.			
Aand. fl. 500 *f*	—	—	—
Oblig...... 4 p	—	—	—
A. S. Wars. 4 „	—	—	—
PRUISSEN.			
Oblig..... 4½ p	—	—	—
„ 1859 5 „	—	—	—
Aand. 54 3½ „	—	—	—

OOSTENRIJK.			
Obl. *Geld* 5 p	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
„ Met. 5 „	62 15/16	63⅛	62 15/16
„ „ 2½ „	32	1/16	32
„ r. Amst. 5 „	85⅞	—	—
„ Nat. 54. 5 „	67 15/16	68⅛	67 15/16
W. Bank. 3 p *f*	821	825	824
„ Aand. 39 „	—	—	—
„ „ 54 4 p	250	—	—
„ „ 60 5 „	523	525	524
Fr. Sp. Obl. *H. f*	124	—	—
BEIJEREN.			
Spoorw. Aand.	—	—	—
ITALIË.			
Cer. en Ins. 5 p	67⅜	½	—
„ *L. & B.*	—	—	—
Burl. & Z. 5 „	—	—	—
Z.-S. Aand. 5 „	109½	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 4 p	—	—	—
„ L. 61 4 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24 5 p	98 11/16	¾	—
„ 39 5 „	—	—	—
„ 43 5 „	98⅝	11/16	—
„ 52/60 4½ „	87¾	—	—
PERU.			
Geld. 1854 4½ p	—	—	—
„ Fran. 4½ „	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855 1 p	13⅞	—	—
VENEZUELA.			
Oblig...... 2 p	24⅝	¾	24⅝
„ ..... 1 „	12⅝	¾	12⅝
„ L. 62 6 „	57¾	58	—
„ „ Con. 6 p	54⅞	55	—
GRENADA.			
Oblig...... 2 p	30⅞	—	—
„ gest. werk.	15⅜	7/16	—
„ „ uitg.	9½	9/16	
MEXICO.			
Oblig...... 3 p	40⅝	¾	40⅝
N.-AMERICA.			
Phil. *Hope* A. *f*	—	—	—
„ „ B. „	—	—	—
„ *Roths.* 6 p	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	80	¼	—
„ Obl. C. B. 7 p	80½	81¼	80½
Galv. Sp. Obl. 8 „	26¼	—	—
„ Stell. 8 „	27	—	—
Louisiana 5 „	81¼	—	—
Ver. Staten 5 „	67⅝	68 5/16	67 13/16
„ „ 6 „	72	½	72⅜
„ losb. 71 5 „	—	—	—
„ „ 82 6 „	69	⅜	69⅛
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	29⅛	¼	29⅛
TURKIJE.			
Bin. Obl. 6 p	49 15/16	50 5/16	49 15/16
Cert. „ 6 „	—	—	—
Buit. „ 6 „	—	—	—

Koers van het geld: Bel. — Prol. 4. Disk. 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*,
BOON HARTSINCK, *President*. J. KLEEBLAD, *2e Secretaris*.

Binnenl. fondsen als voren; oostenrijksche iets aangenamer; turksche meer aangeboden; amerikaansche vaster; de overige als voren.

WEENEN, 27 October. De 5 pc. met. 75.80.
LONDEN, 27 October. De 3 pc. gecons. 93⅛ à ¼.
PARIJS, 27 October. De 3 pc. renten 67 fr. 22½.

252ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

2de Lijst. N°. 2333, een prijs van *f* 5000. N°. 3548, een prijs van *f* 1500. N°. 4199 en 4980, ieder een prijs van *f* 1000.

*** Ondertrouwd:

J. E. WESTENBERG,
Controleur der Rijks belastingen, en
P. A. HAITSMA MULIER.
BOLSWARD, 21 October 1863.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

HENDRIK ERNST TERMEULEN,
van *Amsterdam*, en
ALIDA LONTE.
OOSTHUIZEN, 25 October 1863.

*** Bevallen van een ZOON *E. GASTMANN — KRIEGER.*
HAARLEM, 19 October 1863.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER *A. M. E. MICHGORIUS*, geliefde echtgenoote van K. H. B. PALTHE.
OLDENZAAL, den 22sten October 1863.
Algemeene kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER Vrouwe *CLEMENTINE* Baronesse *VON HEYDEN*, geb. Freule *VON BÖNNINGHAUSEN.*
Huize TUBBERGEN, 22 October 1863.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. C. EGG*, geb. *LAMBRECHT.*
NIEUWEDIEP, 23 October 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON Vrouwe *G. E. VAN EWYCK, VAN LEEUWEN.*
BLOEMERWAARD *Bunnik*, 24 October 1863.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON Vrouwe *A. C. A. PAUW VAN WIELDRECHT*, geboren *VOOMBERGH.*
Huize PAVIA bij *Zeist*, 24 October 1863.

*** Bevallen van eene DOCHTER *IJ. VAN BALEN BLANKEN — LANSER.*
BENNINGBROEK, 24 October 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON Vrouwe *PETRONELLA MARIA DE CRANE — WOLTERBEEK.*
WORMERVEER, 24 October 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON Vrouwe *P. W. HOLTIUS — SANDT VAN NOOTEN.*
HAARLEM, 24 October 1863.

⁂ Voorspoedig bevallen van een ZOON Vrouwe *JULIE LAURENCE VAN HASSELT*, geboren *VAN DER SLEIJDEN*.

KAMPEN, 25 October 1863.

⁂ Bevallen van een ZOON *E. H. RAMBONNET — MEIJLINK*.

RUURLO, 26 October 1863.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *I. H. S. BOLEMEY VAN 'S GRAVEMOER — MERKES VAN GENDT*.

GORINCHEM, den 26sten October 1863.

⁂ Nog treurende over het verlies van mijne geliefde dochter *Trijntje*, werd ik andermaal tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, in rouw gedompeld, door het overlijden van mijnen geliefden echtgenoot, den Heer JAN DAALDER, in den ouderdom van 49 jaren en circa twee maanden; een langdurig doch geduldig lijden maakte een einde aan zijn voor ons zoo nuttig en dierbaar leven.

Hoewel diep bedroefd, hopen wij Gode te zwijgen, want Zijn wil, hoe ondoorgrondelijk, is altijd wijsheid en liefde.

HOORN EN BURG, op *Texel*, 22 October 1863. J. DE GRAAFF, wed. *J. Daalder*.

⁂ Op den 20sten October 1863 overleed onze geliefde moeder FRANCINA BARBIER, wede. *H. Harms*, in den ouderdom van 68 jaren.

H. HARMS.
F. HARMS.

⁂ Heden ontving ik de droevige tijding, dat mijn dierbare echtgenoot S. H. BINKES, Kapt. Luit. ter Zee, kommanderende Z. M. transportschip *Heldin*, den 21sten Augustus ll. op zijne terugreis van Java is overleden.

ROTTERDAM, 22 October 1863. C. M. MUNTZ, Wed. *S. H. Binkes*.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 33 jaren, ten huize van mijn schoonzoon, den heer *Ekker* te Hengelo, mijn jongste veel geliefde zoon COENRAAD CRAAN STORK, in leven Civiel-Ingenieur en Fabriekant te Borne.

OLDENZAAL, 23 October 1863. Wed. D. W. STORK, geb. CRAAN.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden morgen overleed, tot onze en verdere betrekkingen innige droefheid, onze geliefde jongste zoon GERBRANDUS JANTINUS, in den ouderdom van ruim 20 jaren.

A. WESTERVEEN.
A. F. WESTERVEEN — MEIJERINGH.

HOOGEVEEN, 24 October 1863.

Eenige algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne kinderen, mijn hartelijk geliefde echtgenoot, de Wel-Ed. Gestr. Heer NICOLAAS VAN DER GROESEN, gep. Kaptn. Adm. van kleeding en wapening, in den ouderdom van 82½ jaar, tijdig voorzien van de genademiddelen der Heilige kerk.

UTRECHT, 24 October 1863. Wed. VAN DER GROESEN, MISERON.

Eenige en algemeene kennisgeving.

⁂ De jongste der beide lievelingen, welke God ons voor 10 dagen schonk, nam Hij heden weder tot zich.

AMSTERDAM, 24 October 1863. I. C. ANDRIESSEN. G. J. ANDRIESSEN, KOOPS.

⁂ Heden overleed ons hartelijk geliefd eenig kind ALIDA GEERTRUIDA, in den aanvalligen leeftijd van 5 jaren.

HAARLEM, 24 October 1863. J. C. DAAMS v. TOL. A. G. DAAMS v. TOL, V. D. HAAS.

⁂ Heden overleed op het *Teylers hofje* alhier, zeer zacht en kalm, na eene ongesteldheid van weinige dagen, Mejufvrouw GEERTRUI SCHERPENHUYSEN, in den ouderdom van bijna 72 jaren.

HAARLEM, 24 October 1863. J. SCHERPENHUYSEN. W. J. ELSENHORST. Executeuren-Testamentair.

⁂ Heden ontsliep, kalm en zacht, mijn dierbare echtgenoot JOHAN LEOPOLD VAN HASSELT, in den ouderdom van 39 jaren.

KAMPEN, 25 October 1863. JULIE LAURENCE VAN HASSELT, geboren VAN DER SLEIJDEN.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed onze jongste zoon TIMON, in den aanvalligen leeftijd van twee jaren, na eene korte doch hevige ongesteldheid.

W. J. DE KOE,
Med. Doctor, Chirurg. en Verloskundige.
M. DE KOE, DE BRUIN.

MOLENAARSGRAAF, 25 October 1863.

⁂ Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 85 jaren, de Wel-Edele Heer HENDRIK PIETER KLEYN VAN WILLIGEN.

DELFT, den 25sten October 1863.

⁂ Heden overleed, na eene kortstondige ongesteldheid, mijne geliefde echtgenoot, Mejufvrouw DIRKJE VAN GIJN, in den ouderdom van 65 jaren, waarvan ik 43 jaren met haar in eenen gelukkigen echt mogt vereenigd zijn.

VLAARDINGEN, 26 October 1863. HUIBT. DEN BOER, *ook namens mijne kinderen en behuwd-kinderen*.

⁂ Heden overleed ons jongste KINDJE, slechts bijna vier weken oud.

'S GRAVENHAGE, 26 October 1863. I. STORTENBEKER. E. J. STORTENBEKER, BISSCHOP.

Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed mijne geliefde echtgenoote, Vrouwe ANNA WILHELMINA SMISSAERT, in den ouderdom van 23 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van 3½ jaar, mij nalatende twee kinderen, waarvan het eene slechts vijf dagen telt. J. W. A. DOEFF.

AMSTERDAM, 26 October 1863.

⁂ Den 23sten September 1863 is te *Haarlem* overleden mijn geliefde echtgenoot de Wel-Edele Heer HENRICUS JACOBUS VAN DAALEN, in den ouderdom van 49 jaren.

HAARLEM, 27 October 1863. C. BEEZEM, wed. *H. J. van Daalen*.

Wegens buitenlandsche betrekkingen heden geplaatst.

⁂ De ondergeteekende gevoelt zich verpligt om haren hartelijken dank te betuigen voor de welmeenende belangstelling, ondervonden bij de ziekte en het overlijden van hare onvergetelijke echtgenoot, de Heer *H. D. Bonebakker*. Wed. H. D. BONEBAKKER — NATER.

NOORD-HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT CULTUUR EN BEREIDING VAN MEEKRAP.

Van af den eersten *November* e. k. zullen de behoorlijk ingevulde **DIVIDEND-BEWIJZEN**, geteekend no. 3, ten kantore van de Heeren GUEPIN en V. D. VLUGT te *Haarlem*, worden betaald met *f* 50—, voor renten over het boekjaar 1862/63.

L. P. ZOCHER, Directeur.

KENNISGEVING.

Aan de Crediteuren van H. E. ZWART, vroeger metselaar en leverancier, te Zaandam, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de eerste Verificatie van Schuldvorderingen zal plaats hebben op Vrijdag den 6den November e. k. des namiddags te half Een ure, in de Raadkamer der Arrondissements Regtbank te Haarlem.

Zaandam 26 *October* 1863. De Curator W. KRAMER.

⁂ Aan de 2de Burgerschool te Arnhem WORDT VERLANGD

een Hulp-Onderwijzer,

voor meer uitgebreid lager onderwijs. Jaarwedde *f* 450, tijdelijke toelage *f* 150. Adres, *franco*, aan den Burgemeester van Arnhem.

⁂ Aan het Instituut *Stadwijk* te Rotterdam vraagt men een **JONG ONDERWIJZER**, voornamelijk met het doel ter opleiding in den geest dier inrigting. Behalve fatsoenlijke verpleging, kan men aanvankelijk op een billijk salaris rekenen. Adres, liefst in *persoon* of met *franco* brieven.

W. G. VAN KRIEKEN.

⁂ *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* BRUMMEN noodigen de sollicitanten naar de vacerende betrekking van **HOOFD-ONDERWIJZER** in de openbare school te Oeken uit om vóór of uiterlijk op 10 November aanstaande de vereischte stukken *franco* ter secretarie dier Gemeente intezenden.

Het vergelijkend examen zal gehouden worden op Woensdag den 25sten November daaraanvolgende, des morgens om half tien ure in het Gemeentehuis.

De voordeelen aan die betrekking verbonden, bestaan in eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 500.— en vrije woning.

Brummen, den 23sten October 1863.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. H. v. RHEMEN, Burgemeester.
L. TUININGA, Secretaris.

⁂ Wegens ziekte van den Rector Dr. P. J. N. WETSELS, wordt te Zalt-Bommel ten spoedigste gevraagd, een **DOCTOR of CANDIDAAT** in de letteren, om, **voorloopig** tot Augustus 1864, zich met het onderwijs in de oude talen te belasten. Adres, met *franco* brieven, aan Curatoren te Zalt-Bommel.

⁂ Op een voornaam dorp, provincie Utrecht, in een *kruideniers-winkel*, waar des zondags niet verkocht wordt, vraagt men **IEMAND**, van de R. C. Godsdienst, niet beneden de 20 jaren. Diegene, welke met de boekhouding eenigzins bekend is, zal het eerst in aanmerking komen. Ook gelegenheid met overeenkoming, om later deel in de zaak te nemen. Adres, *franco*, lett. Z., in den Kantoor-Boekhandel van R. B. DEWESEN, Haarlemmerdijk bij de Korte Prinsengracht, UU 189, te Amsterdam.

⁂ Tegen November biedt zich aan, ook als *Noodhulp*, een **KOETSIER**, tevens als *Huisknecht*, vele jaren gediend hebbende waarvan 6½ jaar in de dienst, die hij nog vervult. Hij is Gelderschman van geboorte, van voldoende getuigschriften voorzien, ongehuwd, van middelbaren leeftijd en van de P. G. Adres, letter W, de Boekhandelaars F. KLEEUWENS EN ZOON te Goes.

Agentschap gevraagd.

Een handeldrijvend persoon, welke uitgebreide relatiën bezit, woonachtig in een der Zaanlandsche dorpen, wenschte gaarne zijnen nog overigen tijd te besteden.

Hij zag zich daarom gaarne belast om als **Depôthouder** of **Agent** voor eene soliede zaak werkzaam te wezen.

De hierop reflecterenden gelieven zich met *franco* brieven te adresseren, onder letter Z., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

⁂ Men vraagt, zoo mogelijk tegen November aanstaande, in het Burger-Weeshuis te Grootebroek, eene **NAAIMOEDER**, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 40 en 45 jaren oud, bekwaam in het geven van onderwijs in het linnen- en wollen naaijen, stoppen, enz., en om met kinderen omtegaan. Aan deze betrekking is verbonden vrije kost en inwoning, benevens een tractement van *f* 100. — Men vervoege zich, voorzien van de noodige getuigenissen, met *franco* brieven, bij de Regentesse GEERTJE LANGEREIS of in *persoon*, op den 3den November des namiddags, in het gesticht te Grootebroek.

⁂ Aan de meisjesschool te Bergen-op-Zoom verlangt men zoo spoedig mogelijk eene **HULP-ONDERWIJZERES**. Zij, die ook geëxamineerd zijn in de talen, zullen de voorkeur hebben. Adres, met *franco* brieven, aan de Hoofd-Onderwijzeres L. J. VAN NAERSSEN.

⁂ Een weduwnaar op een Geldersch dorp, vijftig jaren oud, H. G., zonder kleine kinderen te zijnen laste, die ook boerderij heeft, vraagt, ten gevolge van een huwelijk zijner eenige dochter, eene **JUFVROUW of WEDUWE** zonder kinderen, van dezelfde Godsdienst en ongeveer denzelfden leeftijd, ten einde het bestuur zijner huishouding op zich te willen nemen; vereischten zijn, behalve onbesproken gedrag en naam, netheid in de huishouding, goed humeur, goed uiterlijk, gezond gestel en kan het zijn, niet geheel ontbloot van tijdelijke middelen; daar schrijver dezer wenschte, het haar meer te doen mogt zijn om een gezellig leven dan wel om geldelijke verdiensten.

Men adressere zich met *gefrankeerde* brieven, onder de letters L. V., bij den Boekhandelaar A. VAN LOON te Tiel.

⁂ Men verlangt te 's Gravenhage eene **JUFVROUW**, van de P. G., in staat, in eene vrij uitgebreide zaak tot assistentie te kunnen dienen; vereischten zijn: bekendheid met de behandeling van linnen- en beddengoed, knippen, naaijen, enz. Behalve kost en inwoning, salaris naar bekwaamheid. Adres, met *franco* brieven, onder letter X., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

⁂ Eene **JUFVROUW**, van middelbaren leeftijd, P. G., wenscht als huishoudster of tot assistentie in het huishouden geplaatst te worden, liefst op een dorp. Meer dan 8 jaren was zij in ééne betrekking. Getuigenissen omtrent hare bekwaamheid kan zij overleggen. Zij ziet meer op eene goede behandeling dan op een ruim salaris. Adres bij den Boekhandelaar P. C. HOOG te Rotterdam. Brieven *franco*, onder letter S.

⁂ Eene weduwe van 50 jaren zoekt eene gelegenheid als **HUISBEWAARDSTER** of **HUISHOUDSTER**. Adres, brieven *franco*, bij wed. D. G. KNOOP, Pottebakkersrijge te Groningen.

⁂ Er wordt gevraagd

EENE WERKMEID.

Brieven *franco*, onder letter K., bij den Boekverkooper W. L. STOELLER te Rotterdam.

⁂ Op een dorp in de nabijheid van Arnhem wordt met 1 Februarij gevraagd eene allezins bekwame **KINDERMEID**, gewoon met jonge kinderen om te gaan, ervaren in het strijken en het opdoen der wasch, en niet beneden de 25 jaren. Adres, met *franco* brieven, onder letter T., bij de Boekhand. Is. AN. NIJHOFF EN ZOON te Arnhem.

⁂ Iemand, van de R. C. godsdienst zag zich gaarne met 1 November a. s. geplaatst als **WERKMEID** of **TWEEDE MEID**. Zij kan goed strijken en met de wasch omgaan, en is van goede getuigschriften voorzien. Adres, met *franco* brieven, onder de letters L. S., bij de Boekhandelaren de ERVEN DOORMAN te 's Hage.

⁂ Tegen 1o Februarij 1864, worden gevraagd op een buiten in Gelderland, eene bekwame **KEUKENMEID**, tevens om huiswerk te verrigten, en eene **TWEEDE MEID**, die met de wasch kan omgaan en wat kan naaijen; beide van de P. G., en van goede getuigschriften voorzien. Adres, letters X. IJ., bij den Boekhandelaar H. TEN HOET te Nijmegen. Brieven *franco*.

⁂ *Burgemeester en Wethouders der gemeente* WOERDEN berigten bij deze, dat de in het jaar 1858 opgerigte **KOE- en PAARDENMARKT**, voor dit jaar zal invallen op Woensdag den 11den November eerstkomende.

Veehandelaars en andere kooplieden worden uitgenoodigd, deze markt met hunne tegenwoordigheid te begunstigen.

Woerden, 16 *October* 1863.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. J. BREDIUS.
De Secretaris,
J. W. ROESSING VAN ITERSON.

BLOEMEN MAGAZIJN.

Wij hebben de eer onze begunstigers onze terugkomst uit Parijs te berigten met een geheel nieuw assortiment **BLOEMEN, VEEREN en COIFFURES**, voor het winter-saizoen. THELEN,

Amsterdam, Nieuwendijk, hoek Vrouwensteeg, H. 21.

Berigt aan de Dames!

De ondergeteekenden hebben de eer de Dames te berigten, dat zij ontvangen hebben **NIEUWE TAPISSERIE WERKEN**, en allergeschiktste **CADEAUX** voor de ***St. Nicolaas* en *Kersfeesten*.**

S. M. & J. WEEVERINGH,
Haarlem, Anegang no. 49.

Voor het Onderwijs.

Bij **A. HOOGENBOOM**, School-boekhandelaar, te Amsterdam, is verschenen:

D. Sluyter, Fransche vertaaloefeningen voor eerstbeginnenden; *tweede* vermeerderde druk, door C. F. KOCH, Instituteur te Schiedam. 126 bladz. kl 8o. . . . *f* 0,30.

Oefeningen in het verbeteren van fouten tegen de beginselen der fransche taal, door S. BRANDES Jz. 32 bladz. kl 8vo. . . . *f* 0,12½.

Iets voor de laagste afdeeling der middelste klasse der lagere school. 16 bladz. kl 8vo *f* 0,05.

Iets over Nederland, voor de hoogste afdeeling der middelste klasse der lagere school. 28 bladz. kl. 8vo. *f* 0,08.

Van bovenstaande zijn, op *franco* aanvrage, voor HH. Onderwijzers PRESENT-EXEMPLAREN te bekomen.

KORAALBOEKEN.

JOH. BASTIAANS, vierstemmige bewerking van de melodiën der Evangelische Gezangen, met belangrijke inleiding . . . . *f* –,75.

BERTELMAN J. G., driestemmige bewerking van dezelfden . . . . *f* –,40.

Het boven verwachting gunstige onthaal, dat dezen koraalboeken ten deel valt, pleit op nieuw ten voordeele van **goedkoope** uitgaven waar het boeken geldt, voor zulk een uitgebreiden kring vervaardigd, als deze.

Uitgaven van **K. H. SCHADD** te Amsterdam.

⁂ Bij **MARTINUS NIJHOFF** te 's Gravenhage, ziet het licht:

IETS OVER NIJMEGEN'S HERSTELLING IN 1814, door Mr. Æ. Baron MACKAY VAN OPHEMERT. Gr. 8vo. Prijs *f* –,60.

BRIEVEN VAN Mr. A. R. FALCK, 1795—1843. Met levensberigt uitg. door O. W. HORA SICCAMA. **Tweede aanmerkelijk vermeerderde uitgave.** Gr. 8vo. *f* 3,60.

Nationale Militie.

PLAATSVERVANGING. — NUMMERVERWISSELING.

De ondergeteekende JAN DE JONG, commissionair te Ridderkerk, beveelt zich bij deze beleefdelijk aan bij ouders of voogden tot het bezorgen van **PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS** voor de aanstaande loting der nationale militie in de provincie Zuid-Holland, welke contracten vóór de loting van af heden reeds worden gesloten.

Bij het sluiten der contracten verbindt hij zich:

1°. Dat de plaatsvervangers of nummerverwisselaars aan hunne verpligtingen stipt voldoen.

2°. Dat de aanvulling door onverhoopte vervallenverklaring der plaatsvervangers, ingevolge de wet van 19 Augustus 1861, niet meer kunnende plaats hebben, waardoor een volgende broeder vrijstelling zou bekomen, de ondergeteekende voor dien broeder een plaatsvervanger zal stellen, zonder eenige kosten of bijbetaling, zoodat een gezin van drie broeders door het sluiten van één contract voor alles gewaarborgd is.

Sedert 24 jaren dit vak uitoefenende, verwijt hij belanghebbenden naar de verschillende gemeentebesturen in Zuid-Holland, en beroept hij zich tevens omtrent zijne handelingen gerustelijk op het Gouvernement dezer provincie. JAN DE JONG.

Ridderkerk.

HET BOERENTOUWWERK
UIT DE LIJNBAAN DE ZEEVAART,
VAN
STERN & Cie.,

dat op de Haarlemsche Landbouw-Tentoonstelling door het Bestuur met eenen prijs is **BEKROOND** geworden, is te bekomen in den winkel, Anegang, n°. 34, te Haarlem, waar ook alle soorten van **KOEDEKKEN** te verkrijgen zijn.

Pomade tegen het uitvallen der Hoofdharen.

De ondergeteekende, Hoogleeraar in de geneeskunde te Utrecht, verklaart bij deze, dat hij de door den Heer CHARLES DUWAVRAN bereide **POMADE**, tegen het uitvallen der hoofdharen met den besten uitslag heeft doen gebruiken. get. G. J. LONCQ.

Te bekomen bij CH. DUWAVRAN, Domsplein, n°. 290, te Utrecht. Flacon *f* 2.

*** Men verlangt tegen Mei e. k. TE HUREN, een klein **BUITENVERBLIJF** met stalling, in de omstreken van Zutphen, Arnhem, Wageningen of in Gelderland. Met *franco* brieven, onder letter Z., verzoekt men zich te vervoegen, met opgaaf van legging, grootte en huurprijs, bij den Boekhandelaar J. SCHOONMAN te Zutphen.

TE HUUR,

een **HUIS** te Leyden, om dadelijk te aanvaarden, gelegen op een fatsoenlijken stand, bevattende vijf behangen kamers met alcove, keuken, meidenkamer en verdere gemakken. Adres, *franco* brieven, lett. H., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK te Leyden.

TE KOOP TE ARNHEM:

Een **BUITENVERBLIJF** met KOETSHUIS en STALLING en

Drie **HEERENHUIZEN** met TUINEN, allen riant gelegen aan de schoonste gedeelten om de stad.

Te bevragen, met *franco* brieven, bij den Makelaar VAN SOMEREN BRAND te Arnhem.

EENE KOPERSLAGERS- EN LOODGIETERS-AFFAIRE,

met **GEREEDSCHAPPEN** en **MATERIALEN**, sedert jaren met goed gevolg bestaan hebbende, wordt door sterfgeval te KOOP aangeboden, om dadelijk te aanvaarden. Adres, met *franco* brieven, aan de weduwe GRENU te Sommelsdijk.

P. W.

Wordt verlangd een **PER. WOORDENBOEK** der decisiën in zake Registratie, enz. Brieven, met opgave van prijs, *franco*, bij den Boekhandelaar J. CREEMER te Groningen, onder letters P. W.

*** Op Maandag den 2den November 1863, zal de Hoofd-Administratie van het 3de Regiment Dragonders, des middags te een uur, op den Koudenhorn, bij de kazerne te Haarlem, publiek en om *contant geld* doen verkoopen:

17 REFORM-PAARDEN,

welke een uur voor den verkoop aldaar te bezigtigen zijn.

Namens de Hoofd-Administratie voornoemd,
de Kapitein-Kwartiermeester,
J. F. VAN DER HOEK.

Belangrijke Houtverkooping.

Men is voornemens, op Dingsdag en Woensdag den 3den en 4den November 1863, telkens des morgens precies om 9 ure, op het landgoed *Scherpenhoff*, te Rheden, ten overstaan van den Notaris **A. EVERTS** te Dieren, publiek te verkoopen:

Ruim 500 perceelen, meestal zware, lange en gave **EIKEN-, BEUKEN-, DENNEN-, PEPPELEN-, IEPEN-, ESSCHEN-** en **ACCASIA-BOOMEN**, geschikt voor allerlei timmerhout. Voorts eene groote partij verplantbare **HEESTERS.**

Al het hout moet vervoerd zijn den 1sten Februarij e. k. Alleen de perceelsnummers rood geschilderd zijn geldig. De betaaltijd zal zijn 1 Februarij e. k., de onkosten contant.

Het hout zal niet kunnen bezigtigd worden dan met voorkennis en aanwijzing van den Tuinman, bij wien lijsten der perceelen zijn te verkrijgen.

MANUFACTUREN EN MODES.
A. VON DER MÖHLEN,
GROOTE MARKT TE HAARLEM,

heeft de eer de ontvangst te berigten, der **nieuwe MODELLEN** van mantels, rotondes, sorties de bal, hoeden, mutsen, coiffures, capelines, lingerieën, linten, cachemire en tartan longshawls en doeken, gestikte rokken, pelterijen, groote sorteringen zijden en fantasie-stoffen, robes à la polonaise en à la duchesse en vele nouveautés voor het saizoen.

In het laken-magazijn in groote keuze voorhanden, alle soorten van lakens, bukskings, moskowas, eskimo's, drap de russie, castors, bevers, duffels, baaijen en de nieuwe Heeren-artikelen.

Heeren kleedermakers en modisten genieten een behoorlijk rabat.

*** Bij **A. C. KRUSEMAN** te Haarlem, verschijnt heden:

DE TWEEDE, HERZIENE EN GOEDKOOPER DRUK VAN

VRAGEN EN ANTWOORDEN.
BRIEVEN OVER DEN BIJBEL
UITGEGEVEN DOOR
Cd. BUSKEN HUET.

Prijs gebonden *f* 2,90, ingenaaid *f* 2,50.

*** TE KOOP een span goed bereden bruine **PAARDEN**, mak aan den weg, ook alleen bereden, 5 à 6 jaren oud. Brieven *franco*, onder letter P., aan den Boekhandelaar C. H. WESSER te Zevenaar.

VERKOOPING VAN KAGCHELS EN INBOEDEL

op Dingsdag den 3den November 1863, in het lokaal van den Makelaar **A. ENGESMET**, in de Warmoesstraat, n°. 74, te Haarlem.

Dagelijks worden goederen aangenomen.

OPENBARE VERKOOPING

in *het gemeentehuis* te Hazerswoude, ten overstaan van den aldaar residerende Notaris **K. N. HENGEVELD**, op Dingsdag den 24sten November 1863, 's morgens te 10 ure, van:

N°. 1. Eene partij **WEI- en HOOILAND** met **DIJKGROND**, in de Kleine Droogmakerij te Hazerswoude, groot 1 bunder, 70 roeden, 24 ellen.

N°. 2. Eene partij **BOUW-, WEI- en HOOILAND** met **DIJK**, in den Boterpolder aldaar, groot 2 bunders, 84 roeden, 60 ellen.

N°. 3. Eene partij **WEI- of HOOILAND** met **DIJK**, in als voren, groot 3 bunders, 6 roeden, 86 ellen.

N°. 4. Een **BURGER WOONHUIS** met **SCHEEPSTIMMERWERF, SCHUUR, 2 HELLINGEN, TUIN** en **ERVE**, in het dorp Hazerswoude, groot 35 roeden, 30 ellen.

Alles te aanvaarden 1n Januarij 1864.

Voorts tenzelfde dage, 's namiddags te één ure, van eenige **VAARTUIGEN**, bestaande in: 2 overdekte praamschuiten, 14 pramen of bokken, 14 groote vletschouwen, 6 rijnsche vletschouwen, 6 kleine schouwen, 3 roeibooten en 5 turfsleden. Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris *Hengeveld* voornoemd.

*** PUBLIEKE VERKOOPING te Willige Langerak, op den 18den November 1863, des namiddags te 1 ure, van eene **BROODBAKKERIJ**, bestaande in een wel betimmerd huis, met ruim erf daarachter, staande aan de zuidzijde der Lopikerstraat te Schoonhoven, groot 3 roeden, 23 ellen.

Te aanvaarden 2 Januarij 1864. Nadere informatien zijn, op *franco* aanvragen, te bekomen bij de Notarissen **CAMBIER VAN NOOTEN** te Lopik en **BLANKEN** te Schoonhoven.

Openbare Verkooping

in „*de Vergulde Roskam*", aan 's Molenaarsbrug, te Oudshoorn, op Donderdag den 19den November 1863 's morgens te 10 ure, ten overstaan van den te Hazerswoude residerenden Notaris **K. N. HENGEVELD**, van:

N°. 1. Eene kapitale **BOUWMANSWONING**, met zomerhuis, stallingen, schuur, hooiberg en getimmerten met tuin en erve, groot 30 roeden, 34 ellen.

N°. 2. Eene partij **WEILAND**, groot 92 roeden, 80 ellen.

N°. 3. Eene partij **DITO** groot 3 bunders, 73 roeden, 40 ellen.

N°. 4. Eene partij **DITO** groot 7 bunders, 5 roeden, 30 ellen.

N°. 5. Eene partij **DITO** groot 4 bunders, 95 roeden, 30 ellen.

N°. 6. Eene partij **DITO** groot 1 bunder, 57 roeden, 56 ellen.

N°. 7. Eene partij **DITO** groot 5 bunders, 27 roeden, 20 ellen.

N°. 8. Eene partij **WEILAND, RIETLAND** en **VEENPLAS**, groot 15 bunders, 93 roeden, 60 ellen.

N°. 9. Een **TUIN**, groot 9 roeden, 60 ellen.

N°. 10. Een **TUIN**, groot 4 roeden, 20 ellen.

N°. 11. Een **TUIN**, groot 12 roeden, 60 ellen.

N°. 12. Een **TUIN**, groot 8 roeden, 80 ellen.

Alles staande en gelegen in de Korteraarsche- en Bloklandsche Polders onder Teraar en verhuurd, uitgezonderd n°. 10, aan den landbouwer *W. Hofstede* en anderen te Teraar, voor *f* 1387 's jaars tot *kersmis* 1869 en 1° Mei 1870.

N°. 13. Een kapitaal **HEERENHUIS**, met annexe burgerwoning, bevattende verscheidene boven- en benedenkamers, keukens, kelders, zolders en alle verdere benoodigdheden, benevens stalling, koetshuis, pakhuis, graanzolders en erve, staande en gelegen aan den Lagen Rijndijk in de Sniep te Oudshoorn, groot 8 roeden, 36 ellen; gedeeltelijk verhuurd aan den Wel-Edelen Heer *J. Borstlap* tot 1° Mei 1866, en gedeeltelijk aan den Heer *H. van der Vis*, te zamen voor *f* 458 's jaars, en dagelijks, uitgezonderd Zondags, te bezigtigen, mits vooraf belet vragende en voorzien van een bewijs van den Notaris HENGEVELD voornoemd, te wiens kantore alle nadere inlichtingen zijn te bekomen.

BOEKVERKOOPING.

De Boekhandelaar **T. DE BRUYN** te Utrecht, zal van 2—9 November a. s. verkoopen, de **BIBLIOTHEKEN** over **THEOLOGIE** en **OUDE LETTERKUNDE**, nagelaten door wijlen de HH. Dr. B. NACHENIUS Jr., H. RUYS en A. v. D. BRANDHOFF Ezn., Pred. te Maasshuis, Slijk-Ewijk en in Suriname, en C. J. E. SCHOOK, Litt. Hum. Cand., Docent der oude talen te Utrecht.

De catalogus is op *franco* aanvraag te bekomen.

Binnen weinige dagen verschijnt de catalogus der **BIBLIOTHEKEN**, nagelaten door wijlen de HH. Dr. G. MUNNICKS VAN CLEEFF, Jhr. C. A. RETHAAN MACARÉ, G. T. LIMBORCH v. D. MEERSCH, Dr. J. WTTEWAAL en een *aanzienlijk* REGTSGELEERDE, waarbij eene uitmuntende collectie **HANDSCHRIFTEN**, waarvan de verkooping zal plaats hebben 23 November en volgende dagen.

Uitgave **H. J. VAN KESTEREN** te Amsterdam:

OOSTERSCHE, WESTERSCHE EN NOORDSCHE
MYTHOLOGIE,

door **P. H. TYDEMAN**. Derde Druk, met Platen. *f* 1,80.

*** Bij **MARTINUS NIJHOFF** te Gravenhage, ziet het licht:

MONUMENTS TYPOGRAPHIQUES
des Pays-Bas

au XVe siècle. Collection de fac-simile d'après les originaux conservés à la Biblioth. Roy. de la Haye et ailleurs, publiée par J. W. HOLTROP, Bibliothécaire en chef de la Bibl. Roy. Livraison XVI, fol. Avec 6 planches. *f* 6,—.

Met nog 4 afl. zal dit belangrijke werk compleet zijn.

*** Onder onze ruime sortering van allerhande

TOILET-ARTIKELEN,

bevelen wij bijzonder aan

DE ECHTE TANDZEEP van Dr. SUIN DE BOUTEMARD; zij maakt de tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 cts. en is toereikende voor een half jaar.

DE ECHTE Dr. BORCHARDT'S ZEEP is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De prijs is 40 cents.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOT-OLIE-ZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 cents.

Dr. HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen potje is 75 cents.

DE KINA-OLIE van Dr. HARTUNG werkt zeer weldadig op het haar en is vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap, de haren een schoonen glans te geven. De flacon kost 75 cents.

Dr. BERINGUIER'S AROMATISCHE KRONENGEIST, een van de nieuwste producten der scheikunde, is *een kostelijk, opwekkend en versterkend reuk- en waschwater.* De flacon *f* 1.

Dr. BERINGUIER'S KRÄUTER-WURZEL-ÖL tot onderhouding en verfraaijing van het hoofd- en baardhaar. Prijs per flacon 60 cents.

VERKOOPHUIS, te Amsterdam.

Haarlem, *J. P. Karthaus.*	Leyden, *L. G. Dirks*, Verkoophuis, Donkere Steeg.
" *Wed. de Lange en van Ek.*	Monnickendam, *K. Slot.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Nieuwe-Diep, *P. Gelhard.*
Beverwijk, *D. Mijsberg.*	" *W. V. Bruinvis.*
Delft, wed. *I. T. Wagner.*	Purmerend, *S. J. Veen.*
Dordrecht, *H. W. Veth.*	Rhenen, *G. J. van de Waal.*
Enkhuizen, *J. Rienderhoff Gz.*	Schagen, *W. A. Hazeu.*
's Hage, *Sack & Co.*	Uitgeest, wed. *J. Daas.*
Hoogwoud, *H. Storm.*	Wormerveer, *G. Groot*, Droogist.
Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*	Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*	" *Bruntink & Landweer.*
Krommenie, Wed. *K. J. van Treychel.*	Zalt-Bommel, *J. G. Bender.*
Medemblik, *K. H. Idema.*	" *A. G. Huyskes.*

En in de bekende Depôts in de andere steden. (10/28 63.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.